

V Bruseli 18. 6. 2020
COM(2020) 442 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2020) 442 final of 27.05.2020.

Concerns the Slovak language version.

In point 4, the last two tables have been replaced.

The text shall read as follows:

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU
A VÝBORU REGIÓNOV**

Rozpočet EÚ umožňujúci realizáciu plánu obnovy Európy

ROZPOČET EÚ UMOŽŇUJÚCI REALIZÁCIU PLÁNU OBNOVY EURÓPY

1. Ambiciózny a inovačný rozpočet EÚ na európsku obnovu

Komisia vypracovala odvážny a komplexný plán európskej obnovy¹. Tento plán je založený na solidarite a spravodlivosti a hlboko zakorenený v spoločných zásadách a hodnotách Únie. V pláne sa stanovuje, ako naštartovať európske hospodárstvo, posilniť jeho zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj dosiahnuť, aby bolo spravodlivejšie, odolnejšie a udržateľnejšie pre budúce generácie.

Pandémia COVID-19 zasiahla každý kút Únie a sveta. Hospodárske a sociálne vplyvy pandémie sa však medzi členskými štátmi značne líšia, rovnako ako ich schopnosť absorbovať otras a reagovať naň. Hrozí, že to bude mať za následok nepriaznivé rozdiely medzi hospodárstvami členských štátov a vytvorí veľký tlak na jednotný trh. Európa potrebuje koordinovanú reakciu, ktorá je rýchla, ambiciózna a cielená tam, kde je to najviac potrebné.

Realizácia plánu obnovy si bude vyžadovať rozsiahle verejné a súkromné investície. Na riešenie týchto potrieb sú nevyhnutné rozhodné opatrenia v záujme odstránenia celkového nedostatku verejných a súkromných investícií vo výške najmenej 1,5 bil. EUR, nápravy bezprostredných hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandemiou a jasného nasmerovania Únie na cestu k udržateľnej a úspešne napredujúcej obnove².

Komisia navrhuje **využiť plný potenciál rozpočtu EÚ na mobilizáciu investícií a predsunutie finančnej podpory do kľúčových prvých rokov obnovy**. Tieto návrhy sa opierajú o:

- **núdzový európsky nástroj obnovy (nástroj EÚ pre ďalšie generácie, z angl. *Next Generation EU*)** s prostriedkami vo výške 750 mld. EUR³. Tým sa dočasne zvýši rozpočet EÚ vďaka novému financovaniu získanému na finančných trhoch. Získané finančné prostriedky sa budú poskytovať prostredníctvom programov EÚ na podporu okamžitých opatrení potrebných na ochranu živobytia, na to, aby sa hospodárstvo znovu postavilo na nohy, a na podporu udržateľného a odolného rastu;
- **posilnený viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027**. Komisia navrhuje vytvoriť nové nástroje a posilniť kľúčové programy pomocou nástroja *Next Generation EU* s cieľom rýchlo nasmerovať investície tam, kde sú najviac potrebné, posilniť jednotný trh, zintenzívniť spoluprácu v oblastiach, ako je zdravotníctvo a krízové riadenie, a poskytnúť Únii dlhodobý rozpočet na podporu zelenej a digitálnej transformácie a vybudovanie spravodlivejšieho a odolnejšieho hospodárstva.

Spolu s tromi dôležitými bezpečnostnými sieťami pre pracovníkov, podniky a štáty, ktoré 23. apríla schválila Európska rada a ktoré tvoria balík vo výške 540 mld. EUR, by tieto výnimočné opatrenia prijaté na úrovni EÚ predstavovali 1 290 mld. EUR cielenej a predsunutej podpory na obnovu Európy⁴. Pri použití konzervatívnych odhadov pákového

¹ COM(2020) 456.

² SWD(2020) 98.

³ Pokiaľ nie je uvedené inak, sumy sú vyjadrené v stálych cenách roku 2018.

⁴ Založené na konzervatívnom predpoklade týkajúcom sa očakávaných multiplikátorov a výsledkov dosiahnutých pomocou porovnateľných nástrojov. Presnosť očakávaných multiplikátorov však môže ovplyvniť nestálosť súčasnej hospodárskej situácie.

efektu viacročného finančného rámca a nástroja *Next Generation EU* dosahujú celkové investície, ktoré by sa mohli vytvoriť vďaka tomuto balíku opatrení, výšku 3,1 bil. EUR.

Tieto opatrenia sú rúznou reakciou na výzvy Európskeho parlamentu, aby sa vytvoril „rozsiahly balík obnovy a rekonštrukcie pre investície do podpory európskeho hospodárstva po kríze [...] ako súčasť nového viacročného finančného rámca“⁵, ako aj na výzvy vedúcich predstaviteľov, podľa ktorých by fond na obnovu „mal [...] mať dostatočný rozsah, cieľiť na sektory a zemepisné časti Európy, ktoré sú najviac postihnuté, a mal by sa zameriavať na zvládnutie tejto krízy, ktorá nemá obdobu“⁶.

Toto spoločné porozumenie poskytuje základ pre rýchlu a komplexnú dohodu medzi inštitúciami. Komisia vyzýva na veľmi úzku spoluprácu medzi Európskym parlamentom a Radou, pokiaľ ide o všetky prvky tohto plánu obnovy, a žiada ich, aby každoročne preskúmali výdavky financované z vonkajších pripísaných príjmov v rámci nástroja *Next Generation EU*. Zásady takéhoto preskúmania by mohli byť stanovené v medziinštitucionálnom vyhlásení. Rýchla dohoda o nástroji *Next Generation EU* a ambiciózny dlhodobý rozpočet budú jasným vyjadrením európskej solidarity a odhodlania v čase, keď už v hre azda ani viac byť nemôže.

Rozpočet na podporu európskej obnovy a odolnosti

SURE / Podpora v rámci EMS vzhľadom na krízu spôsobenú pandemiou / Záručný fond EIB pre pracovníkov a podniky	540 mld. EUR
nástroj Next Generation EU	Dočasné posilnenie 750 mld. EUR
Viacročný finančný rámec	1 100 mld. EUR

Dlhodobý rozpočet EÚ posilnený nástrojom *Next Generation EU* má jedinečné postavenie na to, aby umožnil európsku obnovu. Rozpočet EÚ poskytuje transparentný a dôveryhodný rámec pre rozsiahly investičný program, ktorý nás čaká, keďže jeho riadenie a rozhodovanie o ňom je zakotvené v metóde Spoločenstva. Rozpočet EÚ je dokázateľne hnacou silou investícií, súdržnosti a solidarity a posilňuje jednotný európsky trh.

⁵ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2020 o koordinovaných opatreniach EÚ na boj proti pandémie COVID-19 a jej dôsledkom, potvrdené uznesením Európskeho parlamentu z 15. mája 2020 o novom viacročnom finančnom rámci, vlastných zdrojoch a pláne obnovy.

⁶ Závery predsedu Európskej rady v nadväznosti na videokonferenciu členov Európskej rady z 23. apríla 2020.

Komisia v posledných týždňoch využila celú zostávajúcu flexibilitu v súčasnom rozpočte EÚ, aby sa každé euro, ktoré je k dispozícii, použilo na záchranu životov a ochranu živobytí. Tieto opatrenia preukázali schopnosť rozpočtu EÚ poskytnúť včasnú a objemnú podporu členských štátom nachádzajúcim sa v kríze. Vyčerpala sa nimi aj celá zostávajúca flexibilita v rámci súčasného rozpočtu EÚ, čo poukazuje na naliehavú potrebu zaviesť nové opatrenia na posilnenie ďalších a rozhodujúcich fáz obnovy.

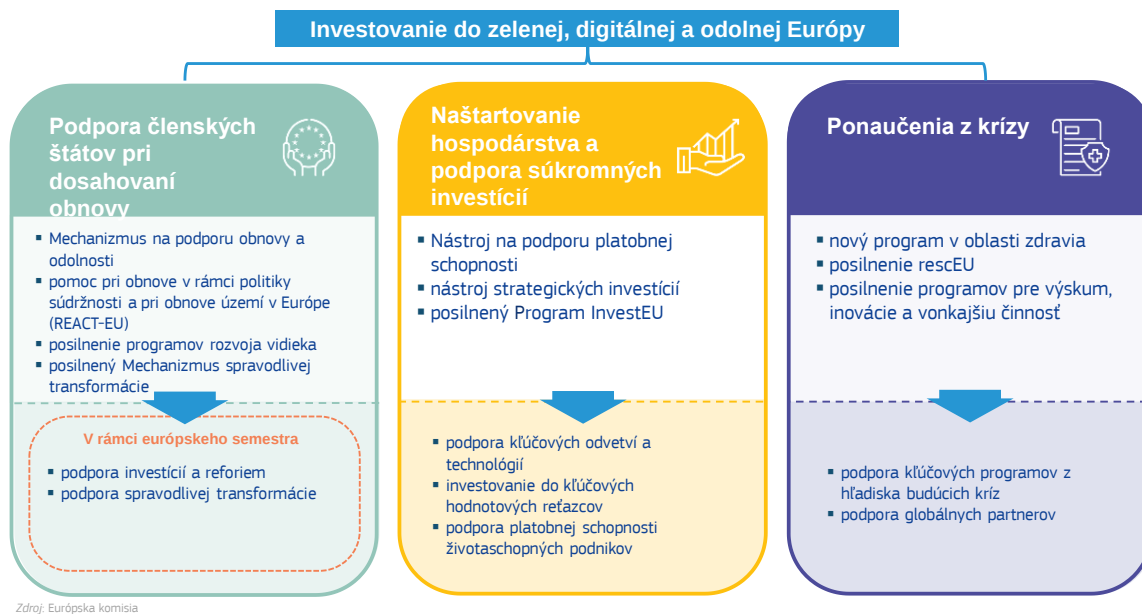
Základy návrhov Komisie na moderný a flexibilný dlhodobý rozpočet, ktorý je úzko spätý s prioritami Únie, zostávajú platné aj dnes. Komisia teraz navrhuje prispôbiť a posilniť tieto návrhy, aby sa umožnila podpora obnovy Európy. Najlepšie možné podmienky pre včasnú dohodu sa vytvoria, ak sa bude vychádzať zo značného pokroku, ktorý sa už dosiahol v Európskom parlamente a Rade.

Súbežný prechod na zelenú a digitálnu Európu zostáva rozhodujúcou výzvou tejto generácie. Odráža sa to vo všetkých návrhoch Komisie. Investície do rozsiahlej vlny renovácií, energie z obnoviteľných zdrojov a riešení, pri ktorých sa využíva čistý vodík, čistejšie dopravy, udržateľných potravín a inteligentného obehového hospodárstva majú obrovský potenciál podnietiť rast európskeho hospodárstva. Podpora by mala byť v súlade s cieľmi Únie v oblasti klímy a životného prostredia. Investície do digitálnej infraštruktúry a digitálnych zručností pomôžu zvýšiť konkurencieschopnosť a technologickú suverenitu. Vďaka investíciám do odolnosti voči budúcim výzvam v oblasti zdravia a strategickej autonómie bude Únia lepšie pripravená na budúce krízy.

Nástroj **Next Generation EU** poskytne rozpočtu EÚ dodatočnú kapacitu potrebnú na rozhodné reagovanie na najnaliehavejšie výzvy. Pôjde o jednorazový núdzový nástroj, ktorý sa zavedie dočasne a použije sa výlučne na opatrenia reakcie na krízu a opatrenia na obnovu. Finančné prostriedky sa členským štátom poskytnú z rozpočtu EÚ na podporu investičných a reformných priorít a použijú sa na posilnenie finančných programov s kľúčovým významom pre obnovu, a to najneskôr do 31. decembra 2024. Získavanie finančných prostriedkov na finančných trhoch pomôže rozložiť náklady na financovanie v priebehu času tak, aby členské štáty nemuseli v období 2021 – 2027 platiť do rozpočtu EÚ značné dodatočné príspevky. Komisia tiež navrhne nové vlastné zdroje, ktoré by mohli pomôcť zabezpečiť splácanie trhového financovania získaného v rámci nástroja *Next Generation EU*.

Rýchle zavedenie nástroja *Next Generation EU* bude mať zásadný význam pri zvrátení hospodárskej krízy. S cieľom čo najskôr sprístupniť finančné prostriedky v záujme reakcie na najnaliehavejšie potreby Komisia okrem toho navrhuje upraviť súčasný finančný rámec na roky 2014 – 2020 tak, aby sa už v roku 2020 poskytlo dodatočné financovanie vo výške 11,5 mld. EUR. Vzhľadom na naliehavosť uvedených potrieb by sa tieto dodatočné finančné prostriedky sprístupnili pre REACT-EU, Nástroj na podporu platobnej schopnosti a Európsky fond pre udržateľný rozvoj.

Rozpočet EÚ umožňujúci obnovu

2. Ako sa použije nástroj Next Generation EU?

Každý program a každé euro v tomto balíku sa použijú na riešenie najdôležitejších potrieb súvisiacich s obnovou, ako sa uvádzajú v posúdení potrieb vypracovanom Komisiou. Tieto návrhy sa zameriavajú na oblasti, v ktorých môže rozpočet EÚ priniesť najväčší úžitok, čím sa doplní a umocní dôležitá činnosť prebiehajúca v členských štátoch.

Balík obsahuje tri piliere: nástroje na podporu úsilia členských štátov o dosiahnutie obnovy, nápravu dôsledkov krízy a o to, aby z krízy vyšli silnejšie; opatrenia na posilnenie súkromných investícií a podporu podnikov v ťažkostiach a posilnenie kľúčových programov EÚ s cieľom poučiť sa z krízy a zabezpečiť, aby bol jednotný trh silnejší a odolnejší.

1) Podpora členských štátov v záujme dosiahnutia obnovy, nápravy dôsledkov krízy a toho, aby vyšli z krízy silnejšie

Investície zohrávajú kľúčovú úlohu z hľadiska vyváženej a udržateľnej obnovy. Väčšina finančných prostriedkov z nástroja Next Generation EU (viac než 80 %) sa preto použije na podporu investícií a reforiem v členských štátoch, ktoré sa sústreďujú tam, kde je vplyv krízy najväčší a kde je najviac potrebné zvýšiť odolnosť. Hlavným nástrojom obnovy bude **nový Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti**, osobitne určený na financovanie investícií a reforiem v súlade s európskymi prioritami. Politika súdržnosti bude zohrávať zásadnú úlohu pri podpore vyváženej a udržateľnej obnovy prostredníctvom **novej iniciatívy REACT-EU** zameranej na riešenie najnaliehavejších hospodárskych a sociálnych potrieb a úprav **budúcich programov súdržnosti** tak, aby boli pružnejšie a plne v súlade s prioritami obnovy. **Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka** pomôže poľnohospodárom a vidieckym oblastiam realizovať zelenú transformáciu a podporí investície a reformy nevyhnutné na plnenie ambiciózných cieľov Európy v oblasti životného prostredia. Výrazne posilnený **Mechanizmus spravodlivej transformácie** napokon pomôže členským štátom urýchliť prechod na zelené hospodárstvo, čím sa posilnia ich hospodárstva.

➤ ***Nový Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti***

Z rozpočtu EÚ sa môže poskytnúť významná podpora na priority v oblasti investícií a reforiem určené v rámci európskeho semestra, čo je ešte dôležitejšie v čase, keď sú národné rozpočty vystavené veľkému tlaku.

Ústredným prvkom plánu obnovy bude nový **Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti**. Cieľom tohto mechanizmu bude podpora investícií a reforiem, ktoré sú nevyhnutné na trvalú obnovu, zlepšenie hospodárskej a sociálnej odolnosti členských štátov a podporu zelenej a digitálnej transformácie. Bude k dispozícii všetkým členským štátom, ale podpora bude sústredená v tých častiach Únie, ktoré sú najviac zasiahnuté a v ktorých je najviac potrebné zvýšiť odolnosť. Pomôže to zabrániť prehĺbovaniu rozdielov medzi členskými štátmi a pripraviť naše hospodárstva na budúcnosť.

Mechanizmus ponúkne rozsiahlu finančnú podporu na investície a reformy, vďaka ktorým budú hospodárstva členských štátov odolnejšie. Čo je hlavné, zabezpečí, aby sa tieto investície a reformy zamerali na výzvy a investičné potreby súvisiace so zelenou a digitálnou transformáciou. Pomôže členským štátom riešiť hospodárske a sociálne výzvy, ktoré sú ešte vážnejšie v období po kríze, a to v rôznych oblastiach, ako sú sociálna politika, zamestnanosť, zručnosti, vzdelávanie, výskum a inovácie a zdravie, ale aj v oblastiach súvisiacich s podnikateľským prostredím vrátane verejnej správy a finančného sektora. Komisia poskytne rozsiahlu technickú podporu na zabezpečenie čo najlepšieho využitia finančných prostriedkov.

V rámci mechanizmu sa navrhuje rozpočet vo výške 560 mld. EUR na pomoc pri financovaní plánov členských štátov na podporu obnovy a odolnosti. Jeho súčasťou bude aj grantová zložka v hodnote do 310 mld. EUR a bude sa z neho môcť poskytnúť až 250 mld. EUR vo forme úverov.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti bude pevne zakotvený v európskom semestri. Členské štáty vypracujú plány na podporu obnovy a odolnosti v rámci svojich národných programov reforiem. V týchto plánoch sa stanovujú investičné a reformné priority a súvisiace investičné balíky, ktoré sa majú financovať v rámci uvedeného nástroja, pričom podpora bude uvoľnená v splátkach v závislosti od dosiahnutého pokroku a na základe vopred stanovených kritérií.

➤ ***REACT-EU – zvýšenie podpory politiky súdržnosti pre členské štáty***

Komisia navrhuje novú **iniciatívu REACT-EU** s cieľom zvýšiť podporu politiky súdržnosti pre členské štáty, aby boli ich hospodárstva odolnejšie a udržateľnejšie počas fázy nápravy dôsledkov krízy. Pomôže to preklenúť obdobie medzi realizáciou opatrení v rámci prvej reakcie a dlhodobejšou obnovou.

Komisia navrhuje, aby sa do roku 2022 prostredníctvom iniciatívy REACT-EU poskytlo dodatočné financovanie politiky súdržnosti vo výške 55 mld. EUR, a to v rokoch 2021 a 2022 suma 50 mld. EUR z nástroja *Next Generation EU* a 5 mld. EUR už v roku 2020 úpravou súčasného finančného rámca. Vychádzať sa pritom bude zo súčasných pravidiel súdržnosti, a to vrátane mimoriadnej flexibility, ktorá sa zaviedla prostredníctvom Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus. Podľa týchto návrhov sa v rokoch 2020 – 2022 poskytne dodatočné financovanie súčasným programom v oblasti súdržnosti, ako aj Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, čím sa umožní neprerušené financovanie kľúčových opatrení na nápravu dôsledkov krízy a podpory pre najodkázanejšie osoby.

Dodatočné finančné prostriedky budú pridelené na základe závažnosti hospodárskych a sociálnych dôsledkov krízy vrátane úrovne nezamestnanosti mladých ľudí a relatívnej prosperity členských štátov. Dodatočné záväzky sa budú plniť zmenami programu alebo prostredníctvom nového osobitného programu, ktoré predložia členské štáty a prijme Komisia. Komisia bude úzko spolupracovať s členskými štátmi s cieľom čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie riadiť tento proces.

Finančné prostriedky budú slúžiť na podporu kľúčových opatrení na nápravu dôsledkov krízy v najdôležitejších odvetviach s cieľom dosiahnuť zelenú, digitálnu a úspešne napredujúcu obnovu. Bude to zahŕňať investície na nápravu pracovných trhov, a to aj prostredníctvom dotácií na zamestnávanie pracovníkov, programov skráteného pracovného času a opatrení zameraných na zamestnanosť mladých ľudí, podporu systémov zdravotnej starostlivosti a poskytovanie prevádzkového kapitálu pre malé a stredné podniky. Podpora bude dostupná naprieč odvetviami hospodárstva, a to vrátane cestovného ruchu a kultúry, a na kľúčové investície do zelenej a digitálnej transformácie, čím sa posilnia už plánované investície z budúcich programov v oblasti súdržnosti. Časť týchto dodatočných zdrojov sa môže použiť aj na pomoc ľuďom, ktorí trpia potravinovou a materiálnou depriváciou.

➤ **Politika súdržnosti v prospech oživenia hospodárstva pre všetkých**

Okrem okamžitej reakcie na krízu bude **politika súdržnosti** rozhodujúca aj pri zabezpečení vyváženej obnovy z dlhodobejšieho hľadiska, pri ktorom sa predíde nesúmernostiam a rozdielom v oblasti rastu medzi členskými štátmi a v rámci jednotlivých členských štátov.

Pre strategické priority Únie je preto nevyhnutné, aby sa nové programy v oblasti politiky súdržnosti začali 1. januára 2021 a aby boli zároveň k dispozícii dodatočné finančné prostriedky pre súčasné programy do konca roka 2022. Tieto návrhy boli koncipované tak, aby sa maximálne podporili priority dneška.

Komisia v súčasnosti upravuje svoje návrhy budúcich programov v oblasti politiky súdržnosti s cieľom poskytnúť ešte väčšiu podporu na investície do obnovy, napríklad do odolnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti, do odvetví, ako sú cestovný ruch a kultúra, na podporu malých a stredných podnikov, na opatrenia zamerané na zamestnanosť mladých ľudí, do vzdelávania a získavania zručností a na opatrenia na boj proti chudobe detí.

Kríza pravdepodobne obzvlášť ťažko zasiahne mladých ľudí, a preto by členské štáty s úrovňou nezamestnanosti mladých ľudí nad priemerom EÚ mali vyčleniť aspoň 15 % svojich zdrojov z Európskeho sociálneho fondu plus v rámci zdieľaného riadenia na podporu mladých ľudí. Vzhľadom na pravdepodobný vplyv krízy na najzraniteľnejšie skupiny v spoločnosti Komisia takisto navrhuje, aby sa aspoň 5 % celkových výdavkov v rámci Európskeho sociálneho fondu plus použilo na pomoc s cieľom vymaniť deti z chudoby.

Bude sa poskytovať technická pomoc, aby sa členským štátom pomohlo maximalizovať kombinované prínosy nových programov v oblasti politiky súdržnosti a súčasných programov v rámci iniciatívy REACT-EU.

Revidované návrhy takisto poskytujú väčšiu flexibilitu v prípade presunov medzi fondmi a zavádzajú sa nimi nové ustanovenia, ktoré sa majú aktivovať v núdzových situáciách. Na zabezpečenie dostatočnej podpory pre členské štáty a regióny, ktoré to najviac potrebujú, sa v revidovaných návrhoch Komisie zavádza aj preskúmanie národných alokácií v oblasti politiky súdržnosti v roku 2024 pri zohľadnení najnovších dostupných štatistík. Toto preskúmanie bude mať za následok iba úpravy smerom hore do výšky 10 mld. EUR pre všetky členské štáty.

➤ Podpora spravodlivej transformácie

Obnova Európy a budúca prosperita budú závisieť od krokov, ktoré prijmeme teraz v záujme prípravy na prechod na klimaticky neutrálne obehové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje. Tieto zmeny ovplyvnia všetkých Európanov, ale záťaž spojená s prispôbením zasiahne niektoré odvetvia a regióny v oveľa väčšej miere. Ako súčasť balíka na podporu obnovy Komisia navrhuje použiť nástroj *Next Generation EU* s cieľom poskytovať finančnú pomoc, ktorá bude sprevádzať transformáciu európskeho hospodárstva a ktorou sa zabezpečí, že sa na nikoho nezabudne.

Komisia konkrétne navrhuje poskytnúť značné dodatočné finančné prostriedky vo výške 30 mld. EUR na **Fond na spravodlivú transformáciu**, v dôsledku čoho by jeho celková výška predstavovala 40 mld. EUR. Tieto finančné prostriedky sa použijú na zmiernenie sociálno-ekonomických vplyvov prechodu ku klimatickej neutralite v najviac postihnutých regiónoch, napríklad podporou rekvalifikácie pracovníkov, pomocou pre MSP na vytváranie nových hospodárskych príležitostí a investovaním do prechodu na čistú energiu a do obehového hospodárstva. Zvýšené financovanie Programu InvestEU bude takisto znamenať, že sa posilní druhý pilier Mechanizmu spravodlivej transformácie. Komisia takisto pripravuje návrhy na zriadenie nového úverového nástroja pre verejný sektor, ktorý tvorí tretí pilier Mechanizmu spravodlivej transformácie. Podporí sa to sumou 1,5 mld. EUR z rozpočtu EÚ⁷ a sumou 10 mld. EUR vo forme úverov od Európskej investičnej banky. Očakáva sa, že všetky tri piliere Mechanizmu spravodlivej transformácie spolu zmobilizujú až 150 mld. EUR v investíciách s cieľom zabezpečiť, že sa počas zelenej transformácie na nikoho nezabudne.

Pri realizácii zelenej transformácie a plnení ambiciózných cieľov Európy v oblasti klímy a životného prostredia budú zohrávať rozhodujúcu úlohu vidiecke oblasti. Komisia navrhuje posilniť rozpočet **Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka** sumou 15 mld. EUR s cieľom podporovať farmárov a vidiecke oblasti v zavádzaní štrukturálnych zmien potrebných na implementáciu európskej zelenej dohody, a najmä s cieľom podporovať dosahovanie ambiciózných cieľov novej stratégie v oblasti biodiverzity a stratégie „z farmy na stôl“.

2) Naštartovanie hospodárstva a pomoc pri opätovnom rozhybaní súkromných investícií

Na naštartovanie hospodárstva a vytvorenie podmienok na obnovu sú potrebné naliehavé opatrenia stimulované súkromnými investíciami do kľúčových odvetví a technológií. Komisia preto navrhuje **posilniť InvestEU**, hlavný investičný program Európy, s cieľom mobilizovať súkromné investície do strategických projektov naprieč Úniou. Ako súčasť tohto procesu Komisia navrhuje vytvoriť **nový nástroj strategických investícií** s cieľom investovať do hodnotových reťazcov kľúčových pre budúcu odolnosť a strategickú autonómiu Európy. Predpokladom úspechu v rámci tohto úsilia o investície sú zdravé podniky; stovky tisícov podnikov však pravdepodobne budú do konca roka pod veľkým finančným tlakom. Komisia preto navrhuje nový **Nástroj na podporu platobnej schopnosti** s cieľom poskytnúť naliehavú podporu zdravým podnikom, ktoré sú vystavené riziku, a pomôcť im prekonať túto krízu. Tento nástroj by mal byť funkčný už tento rok.

⁷ 1,25 mld. EUR zo spätných tokov prostriedkov z finančných nástrojov a 250 mil. EUR z rozpočtu.

➤ ***Zabezpečenie životne dôležitej pomoci v oblasti likvidity a platobnej schopnosti pre podniky, ktoré sú pod tlakom***

Schopnosť európskych hospodárstiev vrátiť sa na cestu rastu závisí od odolnosti a prispôsobivosti súkromného sektora. V dôsledku krízy čelia mnohé, inak životaschopné podniky závažným problémom v oblasti likvidity a platobnej schopnosti. Z odhadov Komisie vyplýva, že v prípade nepriaznivého scenára by mohlo 35 % až 50 % podnikov s viac ako 20 zamestnancami do konca roka zaznamenať nedostatok finančných prostriedkov. Na nápravu dôsledkov na akciových trhoch by mohlo byť potrebných len tento rok 720 mld. EUR až 1,2 bil. EUR. Vzhľadom na krízu takéhoto rozsahu bude podpora, ktorú v súčasnosti poskytujú členské štáty, nedostatočná. Navyše, schopnosť členských štátov podporovať svoje podniky sa výrazne líši. Preto sú naliehavo potrebné opatrenia, aby sa týmto podnikom pomohlo prečkať krízu a zabránilo sa začarovanému kruhu hospodárskych škôd a konkurzov podnikov a aby sa pripravila cesta zdravého oživenia na jednotnom trhu.

Komisia preto navrhuje nový **Nástroj na podporu platobnej schopnosti** s cieľom mobilizovať súkromné zdroje, z ktorých sa poskytne naliehavá podpora pre európske podniky, ktoré by inak boli životaschopné, na riešenie bezprostredných obáv v oblasti likvidity a platobnej schopnosti. Tento nástroj bude dočasný a zameraný výhradne na riešenie hospodárskeho dosahu pandémie. Pomôže zabrániť obrovskému nedostatku kapitálu a možnej platobnej neschopnosti inak životaschopných podnikov, ako aj závažným hospodárskym škodám, ktoré by to spôsobilo. Tieto rýchlo pôsobiace opatrenia doplní dlhodobejšia podpora v rámci programov ako InvestEU, politika súdržnosti a program pre jednotný trh.

Nový dočasný nástroj sa vytvorí v rámci EFSI Budú sa ním mobilizovať súkromné investície do podnikov v ťažkostiach tým, že sa im poskytnú čiastočné záruky za straty. Vyčlenením 5 mld. EUR zo súčasného finančného rámca do rozpočtu EÚ v roku 2020 na zaistenie rýchleho začiatku a dodatočných 26 mld. EUR z nástroja *Next Generation EU* bude rozpočet Únie poskytovať záruku vo výške približne 75 mld. EUR Skupine Európskej investičnej banky, ktorá zabezpečí rýchle plnenie v praxi. Cieľom nástroja bude úroveň investícií vo výške 300 mld. EUR na podporu platobnej schopnosti.

Záruka sa nastaví tak, aby sa zabezpečilo, že investície budú zacielené na tie podniky, ktoré najviac potrebujú kapitál naprieč všetkými členskými štátmi a odvetviami, s osobitným zameraním na členské štáty, ktoré sú menej schopné zasahovať prostredníctvom štátnej pomoci, a na členské štáty a odvetvia, v ktorých bol hospodársky dosah pandémie COVID-19 najzávažnejší. Je to nevyhnutné na zachovanie rovnakých podmienok na jednotnom trhu a na to, aby sa predišlo ďalšiemu prehľbovaniu nepriaznivých hospodárskych rozdielov v rámci Únie. Treba dôkladne zvážiť kapitálovú situáciu inštitúcií implementujúcich Nástroj na podporu platobnej schopnosti.

Okrem toho sa ako doplňujúce opatrenie zvýši kapitál Európskeho investičného fondu s cieľom poskytovať podporu širokej škále malých a stredných podnikov, a to aj implementáciou Nástroja na podporu platobnej schopnosti. To by ďalej prispelo k vytvoreniu komplexného balíka pre európsku obnovu, aj v spojení s opatreniami, ktoré Európska rada schválila v apríli. Zvýšenie kapitálu až do 1,5 mld. EUR sa bude financovať tak z prostriedkov súčasného, ako aj budúceho viacročného finančného rámca.

➤ ***Posilnená investičná kapacita a strategická autonómia***

Kríza tvrdo zasiahne súkromné investície: podľa analýzy Komisie by sa investície súkromného sektora mohli v rokoch 2020 až 2021 znížiť až o 1 bil. EUR. Plnenie investičných potrieb európskeho hospodárstva si bude vyžadovať naliehavé opatrenia na

zvrátenie tohto trendu a na zavedenie podmienok pre obnovu stimulovaných investíciami. Tieto investície sú mimoriadne rozhodujúce pre úspech zelenej a digitálnej transformácie Európy, v rámci ktorej investičné potreby podľa odhadu Komisie dosiahnu v rovnakom období aspoň 1,2 bil. EUR. Kľúčom pre budúcnosť Európy sú investície do kľúčových odvetví a technológií od 5G po umelú inteligenciu a od čistého vodíka po energiu z obnoviteľných zdrojov na mori.

Program **InvestEU** je výnimočne vhodný na mobilizáciu investícií a podporu politík Únie počas zotavovania sa z hlbkej hospodárskej krízy. Dostatočne to preukázali skúsenosti pri implementácii Európskeho fondu pre strategické investície a finančných nástrojov v nadväznosti na predchádzajúcu finančnú krízu.

Komisia preto navrhuje zvýšiť úroveň financovania **Programu InvestEU** na 15,3 mld. EUR pre štyri segmenty politiky, ktoré už schválili spoluzákonodarcovia. To by mohlo podnietiť investície vo výške viac než 240 mld. EUR.

InvestEU bude poskytovať rozhodujúcu podporu podnikom vo fáze obnovy a zabezpečovať, aby sa súkromní investori osobitne zamerali na strednodobé a dlhodobé priority politík Únie, najmä na európsku zelenú dohodu a digitalizáciu. Zvýši sa tým kapacita Skupiny Európskej investičnej banky a národných podporných bánk na preberanie rizika pri podpore oživenia hospodárstva. Mobilizáciou značných súkromných investícií sa doplní okamžitá podpora, ktorá sa počas fázy nápravy dôsledkov krízy bude poskytovať z Nástroja na podporu platobnej schopnosti a REACT-EU, a financovanie z prostriedkov politiky súdržnosti a iných programov zahrnuté do budúceho rámca.

Investície do strategickej autonómie: nový nástroj strategických investícií

Kľúčovým prvkom InvestEU bude nový nástroj na zvýšenie odolnosti Európy vybudovaním strategickej autonómie v rozhodujúcich dodávateľských reťazcoch na európskej úrovni.

Ako dodatočný segment v rámci InvestEU sa vytvorí **nástroj strategických investícií**. Tento nástroj bude podporovať projekty, ktoré prispievajú k budovaniu silných a odolných hodnotových reťazcov v celej EÚ a ktoré posilňujú autonómiu jednotného trhu Únie, pričom sa zachová jeho otvorenosť voči hospodárskej súťaži a obchodu v súlade s jeho pravidlami. Posilní to odolnosť hospodárstva Únie a zároveň poskytne zdroje, aby mohli strategicky významné podniky v rámci EÚ prosperovať a rásť. Podpora členských štátov pre tieto projekty bude pravdepodobne nedostatočná a silný cezhraničný rozmer znamená, že pre úspech je životne dôležitý koordinovaný európsky prístup.

Vyčlenením 15 mld. EUR z *Next Generation EU* by tento nový nástroj poskytoval rozpočtovú záruku EÚ vo výške 31,5 mld. EUR a mohol by vytvoriť investície až do výšky 150 mld. EUR s cieľom stimulovať vedúce postavenie európskeho priemyslu v strategických odvetviach a kľúčových hodnotových reťazcoch, a to vrátane tých, ktoré sú rozhodujúce pre súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu. Segmentom sa zabezpečí, aby takéto investície využívali plný potenciál jednotného trhu, pričom rozpočtová záruka EÚ bude podporovať podniky naprieč európskym hospodárstvom a stane sa silným nástrojom obnovy.

3) Ponaučenia z krízy a riešenie strategických výziev Európy

*Kríza zdôraznila hodnotu európskej spolupráce a jasne ukázala, že Únia musí urýchlene posilniť svoju schopnosť reagovať na krízy a vybudovať si odolnosť voči budúcim otrasom. Komisia navrhuje **nový program v oblasti zdravia EU4Health** s cieľom posilniť zdravotnú bezpečnosť a pripraviť sa na budúce zdravotné krízy. **Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany rescEU** sa rozšíri*

a posilní tak, aby bola Únia schopná pripraviť sa a reagovať na budúce krízy. **Horizont Európa** sa posilní s cieľom financovať nevyhnutný výskum v oblasti zdravia, odolnosti a zelenej a digitálnej transformácie. Posilnia sa aj ďalšie programy EÚ vrátane jej vonkajších nástrojov s cieľom plne zosúladiť budúci finančný rámec s potrebami obnovy, pričom v záujme zvýšenia flexibility rozpočtu EÚ, ako aj jeho schopnosti reagovať, budú posilnené osobitné nástroje.

➤ **Nové a posilnené programy na budovanie odolnosti a posilnenie spolupráce**

Nástroj *Next Generation EU* poskytne ciele posilnenie pre kľúčové programy, ktoré budú stimulovať rast a posilnia schopnosť Európy odolávať budúcim krízam a prekonať ich. Tieto posilnenia dopĺňajú pôvodné návrhy Komisie týkajúce sa budúceho rámca, ktorý zostáva spravodlivým a vyváženým základom pre dohodu.

Nový program na posilnenie zdravotnej bezpečnosti a spolupráce

Kríza ukázala, že financovanie podpory zdravia musí mať v budúcom finančnom rámci vyššiu prioritu. Komisia navrhuje ambiciózný samostatný **program v oblasti zdravia EU4Health** s cieľom poskytnúť špecializovanú podporu pre budúce výzvy v oblasti zdravia identifikované v posúdení potrieb. Podľa tohto návrhu bude financovanie nového programu predstavovať 9,4 mld. EUR, čo je výrazné zvýšenie v porovnaní s predchádzajúcimi návrhmi v rámci Európskeho sociálneho fondu plus.

Nový program pomôže zabezpečiť, aby Únia disponovala kritickými kapacitami s cieľom rýchlo a v potrebnom rozsahu reagovať na budúce zdravotné krízy. Cieľom programu bude vytvoriť komplexný rámec EÚ na predchádzanie krízam v oblasti zdravia a pripravenosť a reakciu na takéto krízy, dopĺňanie a posilňovanie úsilia na vnútroštátnej úrovni a regionálnu podporu systémov zdravotnej starostlivosti v rámci politiky súdržnosti.

Prvá časť programu sa zameria na zdravotnú bezpečnosť a pripravenosť na krízy. Podporí investície do kritickej infraštruktúry v oblasti zdravia, ako aj do nástrojov, štruktúr, procesov a laboratórnych kapacít vrátane nástrojov na sledovanie, modelovanie, predpovedanie, prevenciu a riadenie ohnísk. Napomôže vytvorenie mechanizmu na vývoj, obstarávanie a riadenie produktov relevantných v čase kríz v oblasti zdravia, ako sú lieky vrátane vakcín a liečba, ich medziprodukty, účinné farmaceutické látky a suroviny, ako aj zdravotníckych pomôcok a vybavenia, ako sú respiračné prístroje, ochranný odev a ochranné prostriedky či diagnostické materiály a nástroje. Pomôže vytvoriť nový rámec komunikácie o rizikách pre celú EÚ, ktorý bude zahŕňať všetky fázy krízy.

V druhej časti sa podporí dlhodobějšía vízia zlepšovania výsledkov v oblasti zdravia prostredníctvom efektívnych a inkluzívnych systémov zdravotnej starostlivosti naprieč členskými štátmi vďaka zlepšeniu prevencie chorôb a dohľadu nad nimi, podpory zdravia, prístupu k zdravotnej starostlivosti, diagnostiky a liečby, ako aj cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravia. Program bude napríklad podporovať budovanie kapacít v členských štátoch a budú sa z neho financovať programy odbornej prípravy lekárov a zdravotníckych pracovníkov a poskytovať investície do digitálnej transformácie sektora zdravotnej starostlivosti a zavádzania interoperabilných digitálnych infraštruktúr, a to aj pokiaľ ide o výskum a výmenu údajov.

Program sa navrhne a bude vykonávať v plnom súlade s rozdelením právomocí medzi Úniou a členskými štátmi v tejto oblasti. Prepojí sa s príslušnou podporou poskytovanou v rámci iných programov EÚ, vytvoria sa ním nové spôsoby realizácie spoločných akcií a zabezpečí sa dostupnosť zdravotníckych protipatrení a zdrojov v prípade závažných zdravotných

hrozieb. Pri jeho vykonávaní sa bude využívať posilnený mechanizmus rescEU, ktorý sa zameriava na priame kapacity reakcie na krízu, zásoby, ako aj nasadzovanie a posielanie vybavenia a pracovníkov v núdzových situáciách poskytnutím nevyhnutných zdravotníckych potrieb.

Posilnenie kapacity reakcie na krízu v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany

So zreteľom na rozsah možného narušenia našich hospodárstiev a spoločností je zrejším ponaučením z pandémie skutočnosť, že Európa musí byť v závažných cezhraničných krízach schopná reagovať rýchlejšie a pružnejšie. Komisia preto navrhuje posilniť **rescEU, mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany**. Vďaka tomu sa mechanizmus rescEU stane pružnejším a zvýši sa kapacita Únie konať spoločne na úrovni EÚ.

Pridelené finančné prostriedky sa zvýšia na sumu 3,1 mld. EUR, z ktorej sa budú financovať investície do infraštruktúry reakcie na núdzové situácie, dopravnej kapacity a tímov núdzovej podpory. Modernizovaný mechanizmus rescEU poskytne Únii kapacitu a logistickú infraštruktúru potrebnú na riešenie rôznych druhov núdzových situácií vrátane tých, ktoré zahŕňajú zdravotnícku zložku, a doplní nový program v oblasti zdravia EU4Health. Návrhom sa takisto zefektívni a zvýši flexibilita prevádzkových kapacít. Tým sa zabezpečí včasnejšia a účinnejšia reakcia EÚ na rozsiahle núdzové situácie v budúcnosti.

Horizont Európa – investovanie do inovácií a pripravenosti na budúcnosť

Horizont Európa bude predstavovať 94,4 mld. EUR s cieľom zvýšiť európsku podporu pre výskumné a inovačné činnosti týkajúce sa zdravia a klímy. Prispeje to k posilneniu pripravenosti na účinné a rýchle reagovanie na núdzové situácie a investícií do vedecky orientovaných riešení, čím sa doplní operačné financovanie poskytované v rámci programu v oblasti zdravia EU4Health a rescEU.

V oblasti zdravia sa posilnenie využije na zvýšenie výskumného úsilia v prípade výziev, ako je pandémie koronavírusu, rozšírenie klinického skúšania, inovatívne ochranné opatrenia, virológia, vakcíny, liečba a diagnostika, a na prenesenie výsledkov výskumu do politických opatrení v oblasti verejného zdravia.

Navrhuje sa aj rozšírenie zdrojov na výskum a inovácie v oblastiach týkajúcich sa klímy. Tým sa posilní podpora konkurencieschopnosti priemyslu EÚ v súvisiacich hospodárskych odvetviach a povzbudí sa obnova v súlade s cieľmi európskej zelenej dohody. Posilnením sa poskytnú dodatočné prostriedky pre vznikajúce a prelomové inovácie malých a stredných podnikov, startupov a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou.

Spoločný postup s našimi globálnymi partnermi v čase krízy

Pandémia je globálnou výzvou. Každá krajina a región na svete vrátane Únie budú bez globálnej reakcie zraniteľné. EÚ musí naďalej preukazovať solidaritu so svojimi partnermi na celom svete v boji proti COVID-19.

Komisia navrhuje poskytnúť 86 mld. EUR pre **Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce** prostredníctvom novej záruky pre vonkajšiu činnosť, ako aj pre Európsky fond pre udržateľný rozvoj s cieľom podporiť partnerov – najmä v krajinách západného Balkánu, susedstva a zvyšku Afriky – v ich úsilí v boji s pandemiou a zotavovaní sa z jej vplyvu v rámci spolupráce s medzinárodnými partnermi, ako sú medzinárodné finančné inštitúcie, Organizácia Spojených národov a Svetová zdravotnícka organizácia. Cílená úprava súčasného finančného rámca umožní sprístupniť dodatočnú podporu vo výške 1 mld. EUR už v roku 2020.

V rámci podpory sa poskytne likvidita malým a stredným podnikom, zachovávajú sa investície do projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a zvýši sa kapacita financovania v miestnych menách v partnerských krajinách s cieľom posilniť systémy zdravotnej starostlivosti, a to aj pokiaľ ide o pripravenosť, a vybudovať výrobnú kapacitu pre očkovanie, liečbu a diagnostiku v súvislosti s COVID-19. Táto zvýšená podpora bude zameraná aj na najzraniteľnejšie krajiny a regióny a budú sa ňou riešiť najzávažnejšie sociálne a hospodárske dôsledky pandémie.

Komisia takisto navrhuje ďalších 5 mld. EUR na posilnenie **nástroja humanitárnej pomoci**, v čom sa odzrkadľujú rastúce humanitárne potreby v najzraniteľnejších častiach sveta. Vplyv pandémie a jej hospodárske dôsledky, napríklad strata príjmu v dôsledku kolabujúcich cien ropy a surovín a prudký pokles remitencií, znásobujú existujúce potreby, a preto je ešte dôležitejšie, aby bola Únia vybavená na preukazovanie solidarity so zvyškom sveta.

➤ ***Zabezpečenie ostatných programov na účely budovania odolnosti a napĺňania cieľov strategických priorít***

Finančný rámec na roky 2021 – 2027, ktorý Komisia navrhla v roku 2018, posilnený Mechanizmom spravodlivej transformácie a dnes navrhnutými zmenami naďalej zostáva základným referenčným bodom pre konečnú fázu rokovaní. Navrhnutá štruktúra, úroveň podpory, rovnováha medzi prioritami a kľúčové prvky, ako je cieľ, aby aspoň 25 % výdavkov bolo príspevkom k opatreniam v oblasti klímy, ako aj opatrenia na podporu rodovej rovnosti a nediskriminácie, to všetko sú oblasti potrebné na vyvážený balík obnovy. Ďalším kľúčovým prvkom je návrh nariadenia Komisie o ochrane rozpočtu EÚ pred všeobecnými nedostatkami v právnom štáte. Okrem toho sú zavedené prísne opatrenia na ochranu rozpočtu pred podvodmi a nezrovnalosťami, ktoré Komisia ešte posilní. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) a Európska prokuratúra (EPPO) budú vykonávať svoje právomoci v oblasti kontroly a vyšetrovania.

Kríza však jasne ukázala, že úroveň podpory, o ktorej lídri diskutovali vo februári, nebude v niekoľkých kľúčových oblastiach dostatočná. Okrem posilnení financovaných v rámci nástroja *Next Generation EU* je preto nevyhnutné posilniť aj iné programy, aby mohli v plnej miere zohrávať svoju úlohu pri zvyšovaní odolnosti Únie a riešení výziev, ktoré vyvolala pandémia a jej dôsledky.

Ide napríklad o tieto programy:

- Podporiť kybernetickú obranu Únie a digitálnu transformáciu poskytnutím celkového rozpočtu vo výške 8,2 mld. EUR pre **program Digitálna Európa**.
- Investovať do modernej a vysoko výkonnej dopravnej infraštruktúry na uľahčenie cezhraničných prepojení, ako je napríklad Rail Baltica, ďalších 1,5 mld. EUR pre **Nástroj na prepájanie Európy**.
- Vytvoriť podmienky na dobre fungujúci jednotný trh s hnacou silou obnovy zachovaním navrhovaných rozpočtov na **Program pre jednotný trh** na úrovni 3,7 mld. EUR a na programy na podporu spolupráce v oblasti **daní a cieľ** na úrovni 239 mil. EUR, resp. 843 mil. EUR.
- Investovať do mladých ľudí prostredníctvom ďalších 3,4 mld. EUR na **program Erasmus Plus**, čím sa celková suma zvýši na 24,6 mld. EUR, ako aj do kultúry a tvorivej činnosti prostredníctvom zvýšenia prostriedkov na program **Kreatívna Európa** na úroveň 1,5 mld. EUR.

- Posilniť odolnosť agropotravinárskeho sektora a sektora rybného hospodárstva a poskytnúť potrebný priestor na riadenie kríz prostredníctvom ďalších 4 mld. EUR na **spoločnú poľnohospodársku politiku** a 500 mil. EUR na **Európsky námorný a rybársky fond**.
- Zintenzívniť spoluprácu v oblasti ochrany vonkajších hraníc a migračnej a azylovej politiky posilnením **Fondu pre azyl a migráciu** a **Fondu pre integrované riadenie hraníc** s cieľom dosiahnuť úroveň 22 mld. EUR.
- Zabezpečiť silnú podporu európskej strategickej autonómie a bezpečnosti zvýšením prostriedkov pre **Fond pre vnútornú bezpečnosť** na úroveň 2,2 mld. EUR a posilnením **Európskeho obranného fondu** na úroveň 8 mld. EUR.
- Podporiť našich partnerov na západnom Balkáne zvýšením **predvstupovej pomoci** Únie na úroveň 12,9 mld. EUR.

Po týchto cielených úpravách bude mať Únia dlhodobý finančný rámec lepšie zosúladený so svojimi prioritami a ambíciami a prispôbený na budovanie odolnosti a strategickej autonómie Únie v strednodobom a dlhodobom horizonte. Komisia preto navrhuje cielené zmeny svojho návrhu z roku 2018 týkajúce sa ďalšieho finančného rámca, do ktorého sa zahrnú doterajšie výsledky rokovaní, jej návrh Mechanizmu spravodlivej transformácie⁸ a vyššie uvedené posilnenia. Úplný prehľad jednotlivých programov viacročného finančného rámca zahŕňajúceho nástroj *Next Generation EU* je uvedený v prílohe.

➤ *Flexibilnejšie núdzové nástroje*

Okrem potrieb v rámci jednotlivých programov kríza poukázala aj na to, aké je dôležité, aby Únia bola schopná rýchlo a flexibilne reagovať a zabezpečiť koordinovanú reakciu na európskej úrovni. Takáto reakcia si zasa vyžaduje flexibilnejší rozpočet EÚ. Rozsiahle dôsledky krízy v oblasti zdravia rýchlo vyčerpali flexibilitu súčasného rozpočtu. Do budúcnosti je potrebný flexibilnejší a aktívnejší rozpočet, ktorý možno dosiahnuť iba vďaka dobre navrhnutým osobitným nástrojom.

Komisia preto navrhuje posilniť flexibilitu a núdzové nástroje, ktoré môžu zmobilizovať zdroje potrebné na riešenie nepredvídaných výziev, ako je **Fond solidarity EÚ**, z ktorého sa poskytuje podpora členským štátom a regiónom postihnutým rozsiahlymi katastrofami, a **Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii**, ktorý podporuje pracovníkov, ktorí v dôsledku závažných reštrukturalizačných udalostí prišli o prácu.

Výrazne zvýšená **rezerva na solidaritu a núdzovú pomoc** posilní opatrenia EÚ v reakcii na všetky aspekty krízy v oblasti zdravia, ako aj na iné núdzové situácie. Finančné prostriedky sa podľa aktuálnej potreby môžu nasmerovať na zabezpečenie núdzovej podpory prostredníctvom nástrojov EÚ, ako je humanitárna pomoc, nástroj núdzovej podpory, Program pre jednotný trh, a to spolu s núdzovými veterinárnymi a fytosanitárnymi opatreniami alebo Fondom pre azyl a migráciu.

Tieto nástroje by spolu zabezpečili dodatočné núdzové financovanie na roky 2021 – 2027 až do výšky 21 mld. EUR v porovnaní s návrhmi Komisie z 2. mája 2018.

⁸ COM(2020) 22, COM(2020) 23.

Posilnenie flexibility rozpočtu EÚ

REZERVA NA SOLIDARITU A NÚDZOVÚ POMOC 	• V prípade potreby umožňuje rýchle zvýšenie prostriedkov vo forme rozpočtových presunov do nástrojov EÚ • Zvýšenie na maximálnu sumu 3 mld. EUR ročne
FOND SOLIDARITY 	• Podporuje členské štáty pri reagovaní na prírodné katastrofy, ako sú povodne, lesné požiare, zemetrasenia, búrky a suchá, a okamžitej obnove po nich • Rozšírenie s cieľom zahrnúť rozsiahle krízy v oblasti zdravia a zvýšiť prostriedky na maximálnu sumu 1 mld. EUR ročne
EURÓPSKY FOND NA PRÍSPÔBOVENIE SA GLOBALIZÁCII 	• Poskytuje podporu na opätovné začlenenie do trhu práce v prípade osôb, ktoré prišli o prácu v dôsledku neočakávaných závažných reštrukturalizačných udalostí, ako je finančná alebo hospodárska kríza • Prahová hodnota na aktivovanie fondu znížená na 250 prepustených pracovníkov a zvýšená na maximálnu sumu 0,386 mld. EUR ročne.

Celková dodatočná flexibilita a núdzové financovanie v rokoch 2021 – 2027 = 5,4 mld. EUR

3. Realizácia: Nástroj *Next Generation EU*

Podstatná časť navrhnutých opatrení obnovy sa bude financovať z nového dočasného nástroja ***Next Generation EU*** s finančnou kapacitou 750 mld. EUR. Tento nástroj bude výnimočným a dočasným mechanizmom pre núdzové situácie. Financovanie bude možné na základe rozhodnutia o vlastných zdrojoch, ktoré Komisii umožní požičať si v mene Únie až 750 mld. EUR na opatrenia v rokoch 2021 – 2024.

S cieľom zabezpečiť potrebnú rozpočtovú kapacitu na prispôbenie potenciálnych záväzkov týkajúcich sa financovania nástroja *Next Generation EU* a v súlade s požiadavkami rozpočtovej disciplíny bude revidované rozhodnutie o vlastných zdrojoch obsahovať výnimočné a dočasné zvýšenie stropov vlastných zdrojov pre záväzky a platby o 0,6 % hrubého národného dôchodku EÚ. Rozšírenie uvedených stropov sa použije výlučne na riešenie potrieb krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a obmedzí sa na čas potrebný na pokrytie týchto záväzkov.

V rozsahu a koncepcii nástroja *Next Generation EU* sa odzrkadľuje veľkosť a naliehavosť výziev, ktorým čelí Únia. Potreby financovania naliehavých investícií, ktoré vznikli v dôsledku krízy, nemajú obdobu. Preto je potrebná rozhodná a mimoriadna reakcia na úrovni Únie. Bezprecedentný charakter tejto operácie a výnimočná suma uvedených finančných prostriedkov si vyžadujú ich zakotvenie v systéme vlastných zdrojov, ktorý schvaľujú všetky členské štáty v súlade so svojimi príslušnými ústavnými požiadavkami.

Dodatočná podpora financovaná prostredníctvom zvýšených národných príspevkov bezprostredne po kríze by ešte viac zvýšila tlak na národné rozpočty. Za týchto mimoriadnych okolností je plne opodstatnené použiť mechanizmus financovania, ktorý by poskytol výrazné a včasné zvýšenie výdavkov bez toho, aby sa zvýšili verejné dlhy, ako vyjadrenie solidarity v rozsahu zodpovedajúcom kríze.

Prijaté úvery a pôžičky budú vychádzať z presvedčivých výsledkov Únie v oblasti využívania trhových nástrojov na podporu investícií a reforiem v členských štátoch. Únia si na

finančných trhoch požičia za podmienok, ktoré odrážajú jej veľmi vysoký úverový rating, a rýchlo presmeruje tieto finančné prostriedky tam, kde sú najviac potrebné.

Na tento účel bude Komisia emitovať dlhopisy s rôznymi splatnosťami na kapitálových trhoch, pričom čo najlepšie využije schopnosť týchto trhov absorbovať takéto dlhopisy a zároveň zabezpečiť najnižšie priemerné náklady na úvery a pôžičky. Takáto diverzifikovaná stratégia financovania umožňuje Komisii uskutočňovať operácie prijímania úverov a pôžičiek spôsobom, ktorý je pre rozsah operácií a prevládajúce trhové prostredie najvhodnejší.

Suma 500 mld. EUR finančných prostriedkov presmerovaných prostredníctvom nástroja *Next Generation EU* sa použije na financovanie grantovej zložky Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a na posilnenie ďalších kľúčových programov súvisiacich s krízou a programov obnovy. Ostatné finančné prostriedky vo výške 250 mld. EUR zmobilizované prostredníctvom nástroja sa členským štátom sprístupnia vo forme úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Získané finančné prostriedky sa budú splácať po roku 2027, najneskôr však do roku 2058. Pomôže to znížiť tlak na rozpočty členských štátov v čase, keď sú verejné financie výrazne zaťažené, a zabezpečiť, aby sa všetky záväzky vyplývajúce z tejto emisie dlhopisov uhradili z budúcich rozpočtov EÚ. S cieľom uľahčiť splácanie získaného trhového financovania a ďalej pomôcť znížiť tlak na národné rozpočty Komisia v neskoršej fáze finančného obdobia navrhne ďalšie nové vlastné zdroje.

Perspektívy do budúcnosti: reformovanie systému vlastných zdrojov

Nový hospodársky kontext a udržateľné riadenie splácania finančných prostriedkov získaných v rámci nástroja *Next Generation EU* posilnia základ pre zásadnú reformu spôsobu, akým sa financuje rozpočet EÚ.

Komisia naďalej zastáva názor, že vďaka postupnému rušeniu všetkých zliav sa viacročný finančný rámec stane vyváženejším. V súčasnej situácii by však vzhľadom na hospodársky vplyv pandémie COVID-19 postupné rušenie zliav viedlo k neprimeranému zvýšeniu príspevkov pre niektoré členské štáty v rokoch 2021 – 2027. Aby sa tomu zabránilo, mohli by sa súčasné zľavy postupne rušiť počas oveľa dlhšieho obdobia, než Komisia predpokladala vo svojom návrhu z roku 2018.

Tradičné vlastné zdroje, zjednodušené vlastné zdroje založené na dani z pridanej hodnoty a národné príspevky, ako aj nové vlastné zdroje založené na nerecyklovanom odpade z plastových obalov budú doplnené novými vlastnými zdrojmi. Budú vychádzať z priorit a politík EÚ zameraných na riešenie zmeny klímy, ale aj na spravodlivé zdaňovanie v globalizovanom svete.

Komisia je odhodlaná splniť ciele zelenej dohody. V uvedenom kontexte by zelené vlastné zdroje mohli prispieť k úsiliu o obnovu a zároveň podporiť zelenú transformáciu európskeho hospodárstva a spoločnosti. Možnosti by mohli zahŕňať vlastný zdroj založený na systéme obchodovania s emisiami vrátane jeho možného rozšírenia na námorný a letecký sektor, ako aj mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach.

Vlastný zdroj založený na systéme obchodovania s emisiami, o ktorom sa diskutovalo na zasadnutí Európskej rady vo februári 2020, by členským štátom umožnil ponechať si rovnakú sumu príjmov, akú dostali z aukcií počas nedávneho obdobia. Akékoľvek príjmy z európskeho systému obchodovania s emisiami prekračujúce túto maximálnu sumu by smerovali do rozpočtu EÚ. Takýto vlastný zdroj by mohol vytvárať príjmy do rozpočtu EÚ vo

výške približne 10 mld. EUR v závislosti od vývoja ceny uhlíka a rozšírenia systému na ďalšie sektory.

Zároveň bude dôležité zabezpečiť, aby spoločnosti EÚ konkurovali spoločnostiam mimo EÚ za rovnakých podmienok. Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach by pomohol zabrániť úniku uhlíka, ktorý oslabuje úsilie EÚ zamerané na prechod na uhlíkovo neutrálnu spoločnosť. Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach by mohol priniesť dodatočné príjmy v rozsahu od 5 mld. EUR do 14 mld. EUR v závislosti od rozsahu a koncepcie.

Podniky, ktoré majú z jednotného trhu EÚ obrovské výhody a ktoré aj vďaka priamej i nepriamej podpore EÚ a podpore členských štátov prežijú krízu, by mohli prispieť k jeho rekonštrukcii vo fáze obnovy. Mohlo by sa to týkať vlastného zdroja založeného na operáciách podnikov, ktoré by v závislosti od svojej koncepcie mohli ročne priniesť približne 10 mld. EUR.

Digitálna daň by vychádzala z práce OECD v oblasti zdaňovania príjmov právnických osôb, ktoré sa vyznačujú významnou digitálnou prítomnosťou; Komisia aktívne podporuje diskusie medzi OECD a skupinou G20 a je pripravená konať, ak sa nedosiahne globálna dohoda. Digitálna daň uplatnená na spoločnosti s obratom viac ako 750 mil. EUR by mohla priniesť do rozpočtu EÚ až 1,3 mld. EUR ročne.

Tieto nové vlastné zdroje by mohli pomôcť financovať splácanie a úroky trhového financovania získaného v rámci nástroja *Next Generation EU*. Keby sa digitálna daň zaviedla do roku 2024, národné príspevky členských štátov do viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 by sa mohli znížiť ako podiel ich hospodárstva v porovnaní s ich platbami v roku 2020.

Všetky toky príjmov a platieb na základe nástroja *Next Generation EU* budú nad rámec rozpočtových prostriedkov pridelených počas ročného rozpočtového postupu, a preto nebudú mať vplyv na rozpočtový zostatok. Tieto toky vrátane zaplatených úrokov sa v rozpočte vykážu oddelene s cieľom ilustrovať ich dočasný a výnimočný charakter a zabezpečiť úplnú transparentnosť⁹.

Hospodársky vplyv pandémie koronavírusu okrem toho poukazuje na dôležitosť zabezpečenia dostatočného fiškálneho priestoru pre Úniu v prípadoch hospodárskych otrasov, ktoré vedú k zníženiu hrubého národného dôchodku. S cieľom zachovať dostatočnú rezervu v rámci stropov vlastných zdrojov, aby Únia mohla kryť svoje finančné záväzky a podmienené záväzky splatné v danom roku, a to aj počas najnepriaznivejšieho hospodárskeho vývoja, Komisia navrhuje zvýšiť stropy vlastných zdrojov na trvalom základe na 1,46 % hrubého národného dôchodku EÚ pre záväzky a na 1,40 % pre platby.

4. Záver – cesta k rýchlej dohode o ambicióznom rozpočte na európsku obnovu

V tomto období mimoriadnych ťažkostí a neistoty potrebuje Únia viac ako kedykoľvek predtým preukázať, že je pripravená a ochotná konať rozhodne a vytýčiť cestu k lepšej budúcnosti. Dohoda o **ambicióznom pláne obnovy s rozpočtom EÚ ako ústredným prvkom poskytne Únii najlepšiu možnú šancu na úspech.**

⁹ Náklady na prijaté úvery a pôžičky pre grantovú zložku nástroja *Next Generation EU* sa budú platiť do rozpočtu EÚ. Odhaduje sa, že tieto náklady dosiahnu počas finančného rámca na roky 2021 – 2027 až 17,4 mld. EUR.

Nástroj *Next Generation EU* sprístupní úplný potenciál rozpočtu EÚ na naštartovanie hospodárstva a posilnenie udržateľnosti, odolnosti a strategickej autonómie Európy. Tento nástroj vychádza zo skúseností Únie s využitím trhového financovania a rozširuje ich na dosiahnutie rozsahu podpory, ktorá je v súčasných podmienkach naliehavo potrebná.

Posilnený viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 bude Úniu navigovať od krízy späť na cestu dlhodobej obnovy, pričom poskytne základné financovanie okamžitých potrieb a dlhodobých investícií do zelenej a digitálnej transformácie.

Úspech plánu obnovy bude závisieť nielen od jeho rozsahu a ambícií, ale aj od rýchlosti konania a schopnosti upraviť reakciu v súlade s tempom vývoja. V súčasnosti je v mnohých častiach Únie naliehavo potrebná finančná podpora s cieľom udržať podniky pri živote a podporiť tých, ktorí to najviac potrebujú. Na dohodu o dlhodobom rámci nezostáva veľa času – ale ešte nie je príliš neskoro. Rýchla dohoda umožní včasné spustenie posilnených programov.

Komisia sa stotožňuje s odhodlaním Európskeho parlamentu zabezpečiť plynulý prechod na nový dlhodobý rámec. Predĺženie súčasného rámca však nie je náhradou za komplexnú dohodu o novom, modernom dlhodobom rozpočte. Je to jediný spôsob, ako Únii poskytnúť nové programy a nástroje, ktoré budú nevyhnutné na realizáciu plánu obnovy. Medziinštitucionálna práca v nadchádzajúcich týždňoch by sa preto mala v plnej miere a nedeliteľne zamerať na finalizáciu nástroja *Next Generation EU* a na nový dlhodobý rámec.

Európska komisia vyzýva Európsku radu a spoluzákondarcov, aby tieto návrhy urýchlene preskúmali s cieľom dosiahnuť do júla politickú dohodu na úrovni Európskej rady.

Včasné rozhodnutie o návrhu na zmenu súčasného rámca umožní okamžité sprístupnenie dodatočných finančných prostriedkov pre REACT-EU, Nástroj na podporu platobnej schopnosti a Európsky fond pre udržateľný rozvoj, v čom sa odzrkadľuje naliehavosť týchto potrieb.

Komisia bude potom úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou na finalizovaní dohody o budúcom dlhodobom rámci a sprievodných sektorových programoch. Dokončenie tejto práce na začiatku jesene by znamenalo, že nový dlhodobý rozpočet by mohol fungovať a stimulovať obnovu Európy od 1. januára 2021.

V súčasnosti prijaté opatrenia potvrdia, že Únia je pripravená urobiť všetko, čo je potrebné na to, aby vrátila hospodárstvo na správnu cestu, ochránila živobytie všetkých Európanov a investovala do dlhodobej spravodlivejšej zelenej a digitalizovanejšej transformácie v budúcnosti.

mld. EUR, ceny roku 2018

	VFR 2021 – 2027 (máj 2020)	Z toho v rámci Next Generation EU
VFR SPOLU	1 850,0	750,0
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	210,5	69,8
Horizont Európa	94,4	13,5
Fond InvestEU, z toho v rámci plánu obnovy Únie	31,6	30,3
<i>Investície do oživenia hospodárstva EÚ</i>	15,3	15,3
<i>Nástroj strategických investícií (nový segment)</i>	15,0	15,0
Nástroj EÚ na podporu platobnej schopnosti v rámci EFSI	26,0	26,0
2. Súdržnosť a hodnoty	984,5	610,0
Politika súdržnosti	373,2	50,0
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (vrátane technickej podpory)	560,8	560,0
<i>Z toho ÚVERY</i>	250,0	250,0
<i>Z toho GRANTY</i>	310,0	310,0
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	402,0	45,0
Spoločná poľnohospodárska politika	348,3	15,0
<i>Z toho pilier II (Rozvoj vidieka)</i>	90,0	15,0
Fond na spravodlivú transformáciu	40,0	30,0
4. Migrácia a riadenie hraníc	31,1	
5. Odolnosť, bezpečnosť a obrana	29,1	9,7
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	3,1	2,0
Program v oblasti zdravia	9,4	7,7
6. Susedstvo a svet	118,2	15,5
Susedstvo a rozvojová a medzinárodná spolupráca	86,0	10,5
Humanitárna pomoc	14,8	5,0
7. Európska verejná správa	74,6	

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 (V ZÁVÄZKOCH)

Bežné ceny	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021 – 2027	V rámci Next Generation EU	SPOLU
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	21 805	22 219	22 546	22 362	22 677	23 280	23 540	158 429	75 965	234 394
1. Výskum a inovácie	13 395	13 491	14 057	14 103	14 254	14 692	14 784	98 775	14 647	113 422
Horizont Európa	12 265	12 510	12 760	13 015	13 276	13 541	13 812	91 178	14 647	105 825
Výskumný a vzdelávací program Euratomu	266	271	276	281	288	294	305	1 981	-	1 981
Medzinárodný termojadrový experimentálny reaktor (ITER)	864	710	1 020	806	690	856	667	5 614	-	5 614
Ostatné	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Európske strategické investície	5 044	5 294	4 987	4 684	4 779	4 873	4 972	34 633	61 318	95 951
Fond InvestEU	478	487	88	90	92	94	96	1 424	33 000	34 424
Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 952	1 992	2 032	2 072	2 115	2 157	2 200	14 521	-	14 521
Nástroj na prepájanie Európy – Energetika	785	800	817	834	850	867	885	5 838	-	5 838
Nástroj na prepájanie Európy – Digitalizácia	277	283	289	295	301	306	314	2 065	-	2 065
Program Digitálna Európa	1 338	1 514	1 539	1 166	1 190	1 213	1 237	9 196	-	9 196
Ostatné	22	23	23	24	24	25	25	165	28 318	28 483
Decentralizované agentúry	191	195	199	203	207	212	216	1 424	-	1 424
3. Jednotný trh	889	906	922	939	955	973	988	6 572	-	6 572
Program pre jednotný trh (vrátane COSME)	575	584	592	601	610	620	626	4 208	-	4 208
Program EÚ pre boj proti podvodom	20	20	21	21	22	23	24	150	-	150
Spolupráca v daňovej oblasti (FISCALIS)	36	37	38	38	39	40	41	269	-	269
Spolupráca v colnej oblasti (CUSTOMS)	127	130	133	136	138	141	144	950	-	950
Ostatné	11	11	11	12	12	12	12	81	-	81
Decentralizované agentúry	120	124	127	132	134	137	140	915	-	915
4. Vesmír	2 034	2 074	2 118	2 163	2 207	2 252	2 298	15 145	-	15 145
Európsky vesmírny program	1 997	2 037	2 080	2 125	2 167	2 211	2 255	14 873	-	14 873
Decentralizované agentúry	36	37	37	38	40	41	43	272	-	272
Rezerva	444	454	463	473	482	491	498	3 304	-	3 304
2. Súdržnosť a hodnoty	51 730	54 195	56 797	60 207	63 067	66 589	70 519	423 104	656 179	1 079 283
5. Regionálny rozvoj a súdržnosť	34 623	35 756	36 919	38 203	39 528	40 890	42 322	268 241	53 274	321 515
Európsky fond regionálneho rozvoja	28 743	29 661	30 601	31 639	32 710	33 810	34 970	222 133	-	222 133
Kohézny fond	5 854	6 069	6 291	6 536	6 790	7 052	7 323	45 914	-	45 914
Z toho príspevok pre Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 439	1 492	1 546	1 607	1 669	1 733	1 800	11 286	-	11 286
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	53 274	53 274
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	26	27	27	28	28	29	29	193	-	193
6. Obnova a odolnosť	349	919	1 683	2 981	3 667	4 952	6 549	21 099	602 905	624 004
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (vrátane nástroja technickej podpory)	116	119	121	123	126	128	130	864	602 905	603 769
Ochrana eura proti falšovaniu	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	6	-	6
Náklady na financovanie Next Generation EU	220	787	1 549	2 845	3 528	4 810	6 405	20 144	-	20 144
Ostatné	11	12	12	12	12	13	13	84	-	84
7. Investície do ľudí, sociálne súdržnosti a hodnôt	16 439	17 195	17 864	18 685	19 526	20 394	21 290	131 393	-	131 393
Európsky sociálny fond plus	12 655	13 042	13 440	13 870	14 313	14 770	15 241	97 332	-	97 332
Erasmus+	2 885	3 230	3 587	3 958	4 341	4 739	5 150	27 891	-	27 891
Európsky zbor solidarity	136	138	141	144	147	150	153	1 009	-	1 009
Kreatívna Európa	306	313	308	213	217	221	224	1 702	-	1 702
Spravodlivosť, práva a hodnoty	108	109	109	109	109	109	108	761	-	761
Ostatné	149	151	152	153	155	156	157	1 073	-	1 073
Decentralizované agentúry	199	213	226	237	243	250	256	1 624	-	1 624
Rezerva	320	325	331	338	346	352	358	2 371	-	2 371
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	58 656	56 590	56 939	57 115	57 236	57 481	57 732	401 749	49 286	451 035
8. Poľnohospodárstvo a námorná politika	56 163	54 047	54 289	54 399	54 449	54 614	54 779	382 741	16 483	399 224
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	40 933	41 162	41 435	41 578	41 720	41 865	42 010	290 702	-	290 702
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	14 249	11 667	11 667	11 667	11 667	11 667	11 671	84 255	16 483	100 738
Európsky námorný a rybársky fond	831	1 066	1 031	995	899	917	931	6 671	-	6 671
Ostatné	133	135	138	141	144	147	149	987	-	987
Decentralizované agentúry	17	17	18	18	18	19	19	126	-	126
9. Životné prostredie a ochrana klímy	2 264	2 309	2 412	2 470	2 538	2 613	2 694	17 300	32 803	50 103
Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE)	700	715	736	763	796	838	884	5 432	-	5 432
Fond na spravodlivú transformáciu	1 516	1 546	1 577	1 609	1 641	1 674	1 707	11 270	32 803	44 073
Ostatné	-	-	50	50	50	50	50	250	-	250
Decentralizované agentúry	47	47	48	49	51	52	53	347	-	347
Rezerva	230	234	238	245	250	254	259	1 709	-	1 709
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 287	4 061	4 837	5 117	5 873	5 964	6 153	35 292	-	35 292
10. Migrácia	1 246	1 561	1 841	1 949	2 313	2 341	2 460	13 711	-	13 711
Fond pre azyl a migráciu	1 103	1 389	1 666	1 771	2 131	2 155	2 271	12 487	-	12 487
Decentralizované agentúry	142	171	175	178	182	186	189	1 223	-	1 223
11. Riadenie hraníc	1 837	2 290	2 782	2 948	3 335	3 393	3 457	20 041	-	20 041
Fond pre integrované riadenie hraníc	1 025	1 280	1 784	1 884	2 181	2 160	2 177	12 490	-	12 490
Decentralizované agentúry	812	1 011	998	1 064	1 154	1 233	1 280	7 551	-	7 551
Rezerva	205	210	214	220	225	230	236	1 540	-	1 540
5. Odolnosť, bezpečnosť a obrana	2 359	2 474	2 575	2 719	3 597	3 949	4 385	22 058	10 639	32 697
12. Bezpečnosť	592	664	724	749	802	829	816	5 175	-	5 175
Fond pre vnútornú bezpečnosť	228	295	367	377	417	431	394	2 509	-	2 509
Vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)	73	71	78	84	84	80	82	552	-	552
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (vrátane Bulharska a Slovenska)	91	93	70	76	85	97	114	626	-	626
Decentralizované agentúry	200	204	208	212	217	221	225	1 488	-	1 488
13. Obrana	1 275	1 279	1 284	1 359	1 573	1 788	2 213	10 771	-	10 771
Európsky obranný fond	1 047	1 047	1 047	1 118	1 327	1 537	1 957	9 080	-	9 080
Vojenská mobilita	227	232	237	241	246	251	256	1 691	-	1 691
14. Odolnosť a reakcia na krízu	339	373	407	448	1 055	1 163	1 185	4 971	10 639	15 609
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	90	95	102	107	283	293	299	1 268	2 188	3 456
Program v oblasti zdravia	21	32	55	90	517	609	621	1 947	8 451	10 398
Decentralizované agentúry	228	246	250	251	256	260	265	1 756	-	1 756
Ostatné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rezerva	154	157	160	163	166	170	171	1 141	-	1 141
6. Susedstvo a svet	16 179	16 292	16 404	16 516	16 623	16 732	16 894	115 640	16 917	132 557
15. Vonkajšia činnosť	14 127	14 199	14 269	14 337	14 402	14 465	14 583	100 383	16 917	117 300
Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce	12 067	12 093	12 116	12 136	12 153	12 166	12 231	84 963	11 449	96 412
Humanitárna pomoc	1 478	1 509	1 539	1 571	1 602	1 634	1 667	11 000	5 468	16 468
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	352	362	372	382	393	404	415	2 679	-	2 679
Zámorské krajiny a územia (vrátane Grónska)	67	69	70	71	73	74	75	500	-	500
Ostatné	163	167	172	176	181	187	195	1 242	-	1 242
Decentralizované agentúry	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Predstupová pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Predstupová pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500	-	14 500
Rezerva	103	104	106	109	110	113	113	757	-	757
7. Európska verejná správa	10 875	11 232	11 662	12 074	12 368	12 781	13 172	84 164	-	84 164
Európske školy a dôchodky	2 408	2 518	2 632	2 749	2 881	3 010	3 137	19 335	-	19 335
Administratívne výdavky inštitúcií	8 466	8 714	9 029	9 325	9 487	9 770	10 034	64 825	-	64 825
SPOLU	164 891	167 063	171 760	176 110	181 441	186 776	192 395	1 240 436	808 986	2 049 422
Z toho:										
Súdržnosť (EFRR, KF, ESF, REACT EU)	47 149	48 667	50 226	51 937	53 702	55 518	57 418	364 618	53 274	417 892
Spoločná poľnohospodárska politika	55 182	52 829	53 102	53 245	53 387	53 532	53 680	374 957	16 483	391 440

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 (V ZÁVÄZKOKH)

Ceny roku 2018	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021 – 2027	V rámci Next Generation EU	SPOLU
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 547	20 526	20 420	19 856	19 741	19 869	19 697	140 656	69 800	210 456
1. Výskum a inovácie	12 622	12 464	12 732	12 523	12 409	12 539	12 371	87 659	13 500	101 159
Horizont Európa	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	11 557	80 900	13 500	94 400
Výskumný a vzdelávací program Euratomu	250	250	250	250	251	251	255	1 757	-	1 757
Medzinárodný termojadrový experimentálny reaktor (ITER)	814	656	924	716	601	731	558	5 000	-	5 000
Ostatné	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2	-	2
2. Európske strategické investície	4 753	4 891	4 517	4 159	4 161	4 159	4 160	30 800	56 300	87 100
Fond InvestEU	450	450	80	80	80	80	80	1 300	30 300	31 600
Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 840	1 840	1 840	1 840	1 842	1 841	1 841	12 884	-	12 884
Nástroj na prepájanie Európy – Energetika	740	740	740	740	740	740	740	5 180	-	5 180
Nástroj na prepájanie Európy – Digitalizácia	261	261	262	262	262	261	263	1 832	-	1 832
Program Digitálna Európa	1 261	1 398	1 394	1 036	1 036	1 035	1 035	8 194	-	8 194
Ostatné	21	21	21	21	21	21	21	146	26 000	26 146
Decentralizované agentúry	180	181	181	181	181	181	181	1 263	-	1 263
3. Jednotný trh	838	837	835	834	832	830	826	5 832	-	5 832
Program pre jednotný trh (vrátane COSME)	542	539	536	534	531	529	524	3 735	-	3 735
Program EÚ pre boj proti podvodom	19	19	19	19	19	19	20	133	-	133
Spolupráca v daňovej oblasti (FISCALIS)	34	34	34	34	34	34	34	239	-	239
Spolupráca v colnej oblasti (CUSTOMS)	120	121	121	121	121	121	121	843	-	843
Ostatné	10	10	10	10	10	10	10	72	-	72
Decentralizované agentúry	114	114	115	117	117	117	118	811	-	811
4. Vesmír	1 916	1 916	1 918	1 921	1 921	1 922	1 923	13 437	-	13 437
Európsky vesmírny program	1 882	1 882	1 884	1 887	1 887	1 887	1 887	13 196	-	13 196
Decentralizované agentúry	34	34	34	34	34	35	36	241	-	241
Rezerva	418	418	419	419	419	419	416	2 928	-	2 928
2. Súdržnosť a hodnoty	48 746	50 067	51 442	53 462	54 903	56 833	59 007	374 460	610 000	984 460
5. Regionálny rozvoj a súdržnosť	32 626	33 033	33 439	33 923	34 411	34 899	35 413	237 745	50 000	287 745
Európsky fond regionálneho rozvoja	27 085	27 402	27 717	28 095	28 476	28 856	29 261	196 892	-	196 892
Kohézny fond	5 516	5 607	5 698	5 804	5 911	6 019	6 128	40 682	-	40 682
Z toho príspevok pre Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 356	1 378	1 401	1 427	1 453	1 479	1 506	10 000	-	10 000
REACT EU	-	-	-	-	-	-	-	-	50 000	50 000
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	24	24	24	24	24	24	24	171	-	171
6. Obnova a odolnosť	329	849	1 524	2 647	3 192	4 227	5 480	18 247	560 000	578 247
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (vrátane nástroja technickej podpory)	110	110	110	110	110	110	109	767	560 000	560 767
Ochrana eura proti falšovaniu	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	5	-	5
Náklady na financovanie Next Generation EU	207	727	1 403	2 526	3 071	4 106	5 359	17 400	-	17 400
Ostatné	11	11	11	11	11	11	11	75	-	75
7. Investície do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt	15 491	15 886	16 180	16 591	16 998	17 406	17 815	116 367	-	116 367
Európsky sociálny fond plus	11 925	12 049	12 173	12 317	12 461	12 606	12 753	86 284	-	86 284
Erasmus+	2 719	2 984	3 249	3 514	3 779	4 045	4 310	24 600	-	24 600
Európsky zbor solidarity	128	128	128	128	128	128	128	895	-	895
Kreatívna Európa	289	289	189	189	189	189	188	1 520	-	1 520
Spravodlivosť, práva a hodnoty	102	100	99	97	95	93	91	677	-	677
Ostatné	141	139	138	136	135	133	131	953	-	953
Decentralizované agentúry	187	197	204	211	212	213	214	1 439	-	1 439
Rezerva	301	300	299	300	301	301	299	2 101	-	2 101
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	55 272	52 280	51 571	50 716	49 827	49 059	48 307	357 032	45 000	402 032
8. Poľnohospodárstvo a námorná politika	52 923	49 931	49 172	48 305	47 401	46 613	45 837	340 182	15 000	355 182
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EP2F)	38 572	38 027	37 529	36 920	36 320	35 731	35 152	258 251	-	258 251
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	13 427	10 779	10 567	10 360	10 157	9 958	9 765	75 013	15 000	90 013
Európsky námorný a rybársky fond	783	985	934	884	783	783	779	5 930	-	5 930
Ostatné	125	125	125	125	125	125	125	876	-	876
Decentralizované agentúry	16	16	16	16	16	16	16	112	-	112
9. Životné prostredie a ochrana klímy	2 133	2 133	2 184	2 194	2 209	2 230	2 254	15 338	30 000	45 338
Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE)	660	661	667	677	693	715	740	4 812	-	4 812
Fond na spravodlivú transformáciu	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	1 429	10 000	30 000	40 000
Ostatné	-	-	45	44	44	43	42	218	-	218
Decentralizované agentúry	45	44	44	43	44	44	44	308	-	308
Rezerva	216	215	215	217	217	216	216	1 512	-	1 512
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 097	3 751	4 381	4 543	5 112	5 090	5 148	31 122	-	31 122
10. Migrácia	1 174	1 442	1 668	1 731	2 013	1 998	2 059	12 084	-	12 084
Fond pre azyl a migráciu	1 040	1 284	1 509	1 572	1 855	1 840	1 900	11 000	-	11 000
Decentralizované agentúry	134	158	158	158	158	158	158	1 084	-	1 084
11. Riadenie hraníc	1 731	2 116	2 519	2 617	2 903	2 896	2 893	17 675	-	17 675
Fond pre integrované riadenie hraníc	966	1 182	1 615	1 673	1 899	1 843	1 822	11 000	-	11 000
Decentralizované agentúry	765	934	904	945	1 004	1 053	1 071	6 675	-	6 675
Rezerva	193	193	194	195	195	196	197	1 363	-	1 363
5. Odolnosť, bezpečnosť a obrana	2 222	2 285	2 332	2 414	3 131	3 370	3 669	19 423	9 700	29 123
12. Bezpečnosť	557	613	656	665	698	707	683	4 580	-	4 580
Fond pre vnútornú bezpečnosť	215	273	333	334	363	367	330	2 215	-	2 215
Výradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)	68	66	71	74	73	68	69	490	-	490
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (vrátane Bulharska a Slovenska)	85	86	64	68	74	83	95	555	-	555
Decentralizované agentúry	189	189	189	189	189	189	188	1 320	-	1 320
13. Obrana	1 201	1 182	1 163	1 207	1 370	1 526	1 852	9 500	-	9 500
Európsky obranný fond	987	968	949	992	1 155	1 311	1 637	8 000	-	8 000
Vojenská mobilita	214	214	214	214	214	214	214	1 500	-	1 500
14. Odolnosť a reakcia na krízu	319	345	369	398	919	992	992	4 334	9 700	14 034
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	85	88	92	95	246	250	250	1 106	2 000	3 106
Program v oblasti zdravia	20	30	50	80	450	520	520	1 670	7 700	9 370
Decentralizované agentúry	214	227	227	223	223	222	222	1 558	-	1 558
Ostatné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rezerva	144	145	144	145	145	145	143	1 010	-	1 010
6. Susedstvo a svet	15 245	15 051	14 857	14 665	14 471	14 280	14 136	102 705	15 500	118 205
15. Vonkajšia činnosť	13 313	13 118	12 924	12 731	12 538	12 346	12 202	89 172	15 500	104 672
Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce	11 371	11 172	10 974	10 777	10 580	10 384	10 234	75 492	10 500	85 992
Humanitárna pomoc	1 393	1 394	1 394	1 395	1 395	1 395	1 395	9 760	5 000	14 760
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	332	334	337	339	342	344	347	2 375	-	2 375
Zámorské krajiny a územia (vrátane Grónska)	63	63	63	63	63	63	63	444	-	444
Ostatné	154	154	156	157	158	160	163	1 101	-	1 101
Decentralizované agentúry	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Predvstupová pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Predvstupová pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865	-	12 865
Rezerva	96	95	95	96	96	96	94	668	-	668
7. Európska verejná správa	10 247	10 376	10 562	10 721	10 767	10 908	11 021	74 602	-	74 602
Európske školy a dôchodky	2 269	2 326	2 384	2 441	2 508	2 569	2 625	17 122	-	17 122
Administratívne výdavky inštitúcií	7 978	8 050	8 178	8 280	8 259	8 339	8 396	57 480	-	57 480
SPOLU	155 376	154 336	155 565	156 377	157 952	159 409	160 985	1 100 000	750 000	1 850 000
Z toho:										
Súdržnosť (EFRR, KF, ESF, REACT EU)	44 430	44 961	45 491	46 119	46 751	47 384	48 045	323 181	50 000	373 181
Spoločná poľnohospodárska politika	51 999	48 806	48 096	47 280	46 477	45 689	44 917	333 264	15 000	348 264